

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrtletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80,—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, posiljena na hvala vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Nacionalna strast.

»Mi Slovenci ne poznamo nacionalne strasti.« (Nekle.) »Posnemati moramo druge narode, ki svojo dečo že v ljudski šoli vzgajajo v naravnost strastne sovražnike narodnih nasprotnikov; tega pri nas ni, ker živimo hlapčevsko narodno življenje.« (J. E. Stuhec v knjigi, »Slovenska narodna mladina«.)

Znaki dolgoletnega suženjstva so nam tako prešli v meso in kri, da se jih bomo težko otrsili.

V domovini Cirila in Metoda.

Že zadnjič smo pojasnili, kako se dela t. zv. katoliško gibanje na Bolgarskem. Dobi se skupaj nekaj ljudi, ki zahtevajo uniho z Rimom — in to se razboba v svet kot željo celega naroda. Potem se podkupi kak list, ki stoji v tuji službi — in ta piše, da je to edina rešitev. »Slovenec« to zagradi in pove začudenemu svetu, da edino rimski klerikalizem odreši ubogo Macedonijo od vseh njenih bolečin.

Domovina Cirila in Metoda, ki je zibelka slovanske kulture postala torej torišče verskega boja?

Verski boj med katoličanstvom in pravoslavljem je gotovo nekaj gnusnega, posebno če se postavimo na splošno krščansko stališče. Toda katoliška cerkev hoče povsod delati svojo politiko, zato ima svojo versko propagando tudi med pravoslavni kristjani. Zadnji čas se je svet razburil zaradi škofa Šadlerja v Sarajevu, ki je prav po silni hotel neko pravoslavno deklico izpreobrniti v katoličanko. Taki slučajni niso redki. Sploh si skuša katoliška cerkev na Balkanu dobiti tal. Pa ne le za sebe, tudi za druge, n. pr. za katoliške države. Sai dobi cerkev »za svoje versko delo« — državno podporo. Stvar se izplača.

Zato n. pr. katolikom Srbija ni tako simpatična, ker tam katoliška verska propaganda nima uspeha. Zato Srbije menda tudi katoliške države ne ljubijo?

Tako je cerkev nevarno posegla v usodo balk. narodov in provzročala vojne.

Že v starih časih je papež zdaj bolgarskim zdaj srbskim kraljem ponujal krono — samo da bi s tem dobil v državi moč.

Vse te špekulacije so se ponesrečile in balkanski Slovani so ostali zvesti v veri, ki so jo prejeli od Cirila in Metoda. Tudi pod turškim jarmom so skušali rimski agitatorji svojo srečo. Kako se dela katoliško gibanje kaže ta slučaj: V petdesetih letih pred. stoletja se je začelo med macedonsko inteligenco tudi tako gibanje za uniho. Bolgarski škof je odšel k monsignoru Itasunu in je začel dogovore. Jezuiti so stvar olajšali: »samo da vzamete v liturgijo papeža, v drugo se nečemo mešati.« Meseca januarja 1861. se je 130 bolgarskih agitatorjev (en pop in en dijakon) v imenu 2000 Bolgarov odreklo pravoslavlja. Našel se je tudi njih cerkveni poglavar — verska občina je bila ustanovljena — kvas postavljen. Nekaj Josip Sokolski je odšel v Rim in je bil posvečen za bolgarskega nadškofa. In kaj je bilo potem? Ljudstvo se ni za to agitacijo prav nič brigalo — in agitatorji niso imeli uspeha.

pohvale, odlike in nagrade iz prejšnjega leta... katera je imela kaj takšnega.

Vsako dekle se je najprej poklonilo razsodišču, ozrlo se naglo na tisti kraj dvorane, kjer je vedelo, da sedi eden ali par naklonjenih poslušalcev, in sedlo nato h klavirju. In začel se je Mendelssohnov Koncert, ki so ga poslušali člani razsodišča... nekateri pozorno, zapisavaje si pogreške in delate beležke — drugi pa pogreznjeni v blaženstvo, ki je bilo prav lahko da tudi zaspanost.

Sluga je javil: »Gospodična Leonija de Montanjak!«

In nečakinja gospodične Adele je stopila na nevarna tla.

Zazdelo se je, da lepota v tisti rodbini ni navadna. Dvasetletna Leonija je bila dolga in koščena kakor teta: iz blede modre obleke se ji je dvigala poštena, neznačajna glava.

Sedla je h klavirju. Igrala je res jako dobro. Bilo je pravilno, šlo je kakor namazano...

Tudi čitanje mot, ki je sledilo po igri, se ji je posrečilo brez napake. Tovarišice so ji ploskale na vse kriplje. Stara markiza se je obrnila h gospodični Adelini:

»Čestitam; vaša nečakinja ima kaj lep talent. Ali misliš potem poučevati?«

»Da, gospa markiza.«

»Obeta si lahko najboljšo.«

Toda Ivona jo je prekinila:

To je spoznal sam Sokolski nadškof in ko je videl, da se mu verska čreda ne množi, je odšel v Odeso.

Tako se je končal v Macedoniji jezuitski poskus 1. 1861. Tudi poznejši poskusi, ki so prišli pod krinko krščanske ljubezni in kat. misijonov niso imeli uspeha. (Snov za: Krst sv. Vladimirja.)

Z agitacijo za uniho se hoče delati proti Rusiji. Srbske »Več. Novosti« pišejo o tem:

»Strašiti Rusijo z uniho — je smešno. Tj. Macedonci, ki iz političnih namenov predstavljajo nove Jožef Sokolske so odpadniki, za katerimi v Rusiji ne bo nikomur žal.«

Tudi sedaj te t. zv. katoliško gibanje ali »obupni klic« po unihi z Rimom političnega značaja in ni treba dolgo premišljati, da se vidi, od kod prihaja. Ostalo pa bo brez uspeha, razven — da lahko naredi še večjo zmedo in provzroči poleg sedanjih nesreč nov versko politični boj — od katerega bi imel korist samo tujec. Koliko je pri takem katoliškem delu krščanskega — lahko vsak pošten kristjan presodi.

Macedonija je domovina Cirila in Metoda — narod je od slovanskih blagovestnikov sprejel kristjanstvo in ga ohranil skozi vse veke v času krvavih bojev in turških grozovitosti. Sedaj nositi med ta narod pravo rimsko vero iz političnih namenov je zločin proti krščanstvu in slovstvu.

Človekoljubno delo, ki se vrši v deželi od bojev in vojne popolnoma uničeni — ima svojo vrednost. Ako pa se deli ljubezen iz sebične politike — postane osterudna. In to dela danes t. zv. katoliška propaganda v domovini Cirila in Metoda. L.

Stajersko.

Maribor. (K pričetu šolskega leta.) Zopet se pričenjajo vračati dijaki obeh spolov v naše mesto. Poleg onih, ki so že bili, pridejo nove trume, da si prično zbirati duševnih zakladov, duševnega kapitala, ki jim naj pripravi boljšo, ugodnejšo bodočnost. Na stotine jih je takih, ki pridejo tudi letos prvič v naše mesto, in pre-

težna večina jih je Slovencev. Umevno, da se porode človeku ob takem slučaju najraznovrstnejše misli: napi in — strah. Koliko jih bo, zlasti moških, ko svoje studije dokončajo, še zvestih svoji materinščini? Gotovo še vsekakor večina, vendar ta ali oni list bo odpadel in — škoda ga bode. Ta ali oni bo prelevil svoje prepričanje — narodno — šele morda čez par let; za takimi seveda ne žaluje nihče. V njih ni bilo smisla za narod in boljšo je, da jih ni med nami. So pa med njimi še taki, ki pridejo v naše mesto vzorno slovensko vzgojeni, a njih starši jih oddajo v oskrbo ljudem, ki so vse preje nego Slovenci. V premnogih slučajih greše pri tem starši sami, ker dajo te svoje otroke znancem v oskrbo, o katerih pač vedo, da niso Slovenci, o katerih pa sodeljo, da bodo kot znanci, oziroma sorodniki storili vse, da ostanejo njih varovanci nepokvarjeni. Otrok pride pri tem v obitelji, v kateri ne sliši drugega kot nemško, da, premnogokrat celo namenoma le stvari, ki navajajo v ponemčenje. Drugod starši porinejo svoje otroke v prvo stanovanje, ki jim pride pod roko in ne vprašajo, bo li preskrbljeno za nadaljno, pazno, slovensko vzgojo. In tudi tu postanejo potem renegati. Da se pride temu v oči, naj pazijo starši, da se obrnejo v prvi vrsti za svoje otroke do ljudi, o katerih dobro vedo, da so Slovenci! Kdor pa tozadejno v Mariboru ni informiran, naj se obrne do trgovca Weixla v Gor. Gosposki ulici, ali pa kako narodno društvo. Vsak, ki bo rad storil vse, kar je mogoče, da se staršem pomaga pri težki nalogi in odvrne za pozneje grozečo nevarnost.

Konjice. (Jubilej.) 50letnico je praznoval dne 7. t. m. ključavničar A. Wresounik.

Rečica. (Zivinorejstvo.) V Rečici so ustanovili zadrugo za držanje bikov Mariahoferske pasme. Načelnik zadruge je g. Turnšek ml., namestnik Fr. Rakun, tajnik in blagajničar pa g. Fr. Stiglic.

Hrastnik. (Zivinorejstvo.) Novo ustanovljena zadruga za držanje bikov Muredolske pasme v Hrastniku, obsega občine St. Lenart, Ojstro in Retje. Načelnik g. Martin Gričar, na-

mestnik M. Vrbajs, tajnik in blagajničar pa g. Iv. Lovre. Obe zadrugi sta se ustanovili po prizadevanju nadzornika živinorejstva M. Jelovška.

Maribor. (Nova trgovina.) Trgovec g. V. Weixl se preseli s 1. oktobra iz Gornje Gosposke ulice na Glavni trg, tik poleg na novo otvorenega državnega mostu. Svojo dosedanjo trgovino preosnuje g. Weixl v veletrgovino s papirjem in galanterijami. Sprejme tudi za takoj učenja boljših staršev.

Cerknica pri Pragerskem. (Samomor.) Dne 7. t. m. se je vrغل na tir južne železnice gluhomoni Jožef Razbornik iz Sp. Gorice. Vlak ga je popolnoma razmesaril. Razbornik je baje bil tudi nekoliko slaboumen in je že večkrat izražal, da se bo umoril.

Ptuj. (Nesreča.) V sredo, 3. t. m. je imel kočar Ivan Lubec opravka na svoji njivi tik Drave. Njegovemu sosedu Mehnariču se je splasil konj in ušel, vsled česar ga je Mehnarič poklical na pomoč. Ko je Lubec konja vjel in šel nazaj na njivo, je našel svojega triletnega sinčka mrtvega — utopljenega v Dravi.

Ptuj. (Demonstracije s policijskimi psi.) Koncem tega, ali pa pričetkom prihodnjega meseca bo štajerski klub za vzgajanje policijskih psov kazal v Ptujju šest svojih najboljših živali. Tudi psica Asta ptujske policije se bo udeležila teh demonstracij.

Maribor. (Zveza jug. želez.) »Zveza jug. železničarjev, podružnica Maribor«, priredi dne 21. t. m. svojo prvo veselico v tej sezoni. Na veselici bo nastopil tudi pevski zbor železničarjev. Da se odzove vsestranski želji, bo tudi za ples poskrbljeno.

Maribor. (Moža zaklala.) Na Fr. Josipa cesti je v petek proti večeru neka ženska zaklala svojega moža. Nož mu je predrl prsi popolnoma.

Strelna ubila devet govedi. V bližini Judenburga je dne 10. t. m. strela ubila devet govedi, last posesti Pichlerja v Aichdorfu pri Judenburgu. Živina se je nahajala na paši ter je ob času velike nevihte zbežala pod drevo, v katero pa je udarila strela. Posednik trpi veliko škodo, ker je bilo samo štiri komade zavarovanih.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

Ustanovljena leta 1881.

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1881.

: obre hranilne : 4 3/4 0/0 brez odbitka rentnega
: vloge po čistih : 4 3/4 0/0 : da 1/2 :

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 kron.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

In tako sta sedeli tisti dan proti koncu julija — dan klavirskih izpitov — Ivona in markiza de Rožgi v eni loži Konservatorija, zadaj za njima pa gospodična Adelina, ki je slavila na tistem svojo zmago in si obetala od tega malega izleta neznanjski užitek.

Ah, takšnega pač ne kakor Ivona!

Dekletce je kar žarelo.

Današnja predstava je bila vse zanimivejša od gledišča... Gospodje razsodniki so sedeli okrog zelene mize... in toliko je bilo teh deklet, toliko šumnega, navdušenega občinstva...

»Da, da.« je menila stara markiza. »samo če ne bi bilo treba slišati dvajsetkrat po vrsti Mendelssohnovega Koncerta.«

»To nič ne de, mamica; zakaj bi človek ne poslušal venomer iste reči? Mnogo zanimivejše je vendar to, kar se vidi... in to se izpreminja venomer.«

XXIV.

Pred zeleno mlzo...

Učenke Konservatorija so nastopale druga za drugo, kakor jih je naznanjal sluga; navajale se so tudi

»Oh, stara mamica, pogledite vendar tistole srčkano blondinko...«

Bila je Gilberta... Gilberta, ki se je bližala vsa dražestna v svoji obleki od kitajske tenčice — mojstrskem delu gospe Žirarjeve.

»Da, je pritrčila markiza, nastavišva kukalo. »Ijubka je... in celo... v svojih potezah ima nekaj... ne, čudna reč...«

Prekinila se je sama. Čemu bi tudi omenjala površno sličnost, ki jo je bila presenetila...

Sluga je javil: »Gospodična Gilberta Lemetrova.«

»Oh! je zamrmrala markiza. »ime tudi... Kako neumeven je včas slučaj!...«

Člani razsodišča so se pozorno zgenili, kakor hitro je položila deklica roke na klavir.

»In kako zna igrati.« je menila Ivona. »Kako žametno ji zazvenijo tu in tam klavir pod prsti. Oglejte, glejte, mamica: človek bi dejal, da ga boža.«

»Da, da.« je rekla Adelina nekam zlovoljno, »tako enakomerne tehnike pa le nima kakor moja nečakinja.«

»To je tudi res.« je dejala markiza vlučno.

Ivona se je komaj premagala, da ni pripomnila:

»A vse eno mi ugaja igra te gojenke bolje...«

Gilberta je doigrala: pri čitanju

not, ki je sledilo nato, se ji je parkrat zateknilo.

Nato so se vrstile ostale gojenke: ko je opravila poslednja, se je umeknilo razsodišče v posvetovalnico. Med občinstvom pa se je naglo dvignil šum, in nekakšna vročica se ga je polastila.

Toda kmalu se je oglašil zvonec, in zopet je zavladal mir. Vstopil je ravnatelj konservatorija, nepremični predsednik razsodišča — in za njim vrsta kolegov.

Med bravi, katerih vztrajnost je bila včasih protest proti nagradi, ki se poslušalcem ni videla dovolj visoka, je naznanjal izpitankam ukrepe razsodišča.

Nečakinja gospodične Adelina je dobila drugo nagrado.

»No,« je vzdihnila stara devica, »še enkrat bo morala k izpitu. Ah, Bože, kako kruto je, ako človek nima drugega priporočila kakor svoj talent!«

Toda že je zaklical sluga:

»Gospodična Gilberta Lemetrova.«

Vsa v smehljaju in sladkem razburjenju je stopila deklica na oder.

»Gospodična,« ji je velel s svojim najljubeznivejšim glasom ravnatelj konservatorija, »določili smo vam nagrado prvega reda... za jutri pa vas pričakujemo k izpitu, ki sicer ni važnejši od današnjega, ki pa vemo, da ste se pripravljali zanj še vneteje kakor za tega.«

Dolgo časa je grmela po dvorani salva ploskanja. Ivona se je obrnila h gospodični Adelini:

»Kaj je menil ravnatelj s tem, kar je govoril o jutrišnjem izpitu?«

Odgovorila ji je gospodična de Montanjak, ki se je bila pravkar vrnila k njim — precej zlovoljna, toda trudeča se, prikriti svojo užaljenost:

»Gospodična Lemetrova dela tudi izkušnjo iz petla. Imeniten glas ima.«

»Naj si bo tako ali tako,« se je oglašila markiza, »vroče je tukaj, kakor da bi pekli kruh. V ta krat me ne spraviš več tako kmalu, draga Ivona.«

»Pa je bilo vendar zelo zanimivo, mamica.«

»Ali bi šla rada še?«

»Oh, da!«

»No, potem, draga moja, si poišči drugo žrtev, ki te bo spremljala. Pa vi, Adelina?«

»Moj Bog... jaz... Jaz sem takšna, kakor Ivona... zelo me zanima ta reč.«

»In posebno jutri.« je govorila mala, »ko je izpit iz petla za ženske razrede. Ah, to bo še vse zanimivejše kakor klavirski izpit!... Res bi rada vedela, kaj bo pela srčkana blondinka, ki li je ravnatelj tako naklonjen.«

»Arjo iz »Kraljice Sabške«, gospodična,« je odgovorila uslužno gospodična de Montanjak.

(Dalje.)

Dnevni pregled.

Kranjski deželni zbor, ki je sklican na 24. t. m. je za klerikalne voditelje, nekaj podobnega, kar je bilo poročeno zasedanje za Moškerca. Moškerca je toliko na boljšem, ker se lahko poroti umakne in gre v svet, da si razširi obzorje, klerikalni voditelji pa tega ne morejo storiti. Toda nič se nikar ne bojte, ker vaši nasprotniki so tolerantni ljudje.

Radi deželnega zbora so klerikalci čisto oplašeni. Drugod bi stranka — prijateljstva ljudstva, kar hrepenela, da pokaže, kaj vse je storila tekom leta za deželo in da predloži načrte za prihodnje delo. Pri nas pa, kakor bi jih s kromop polil. Niti besedice o deželnem zboru ni prinesel včerajšnji »Slovenec« razven brzočivke. Kakor rečeno: nič se ne bojte!

Državni zbor bo prav težko deloval. Vsled absolutizma in komisarizata, ki vlada na Češkem so Češki radikalci sklenili za toliko časa onemogočiti vsako delo v državnem zboru, dokler bodo te razmere na Češkem vladale.

Kraljev govor ni imel političnega značaja. Dobra je ta: govor človeka okolo katerega se na vse zadnje vendar suče vse politično življenje, govor tega človeka — kralja nima nobenega političnega pomena. Tako je dejal grški minist. pred. Venizelos na Francoskem, da izbrise slab vtis, ki ga je napravila Konstantinova hvala pruskega drila. In Venizelos je še pristavil, da je bil govor zato brez političnega pomena, ker je kralj potoval brez odgovornih ministrov. Če potuje kakšen diplomat in zine pri kosilu tu in tam kakšno besedo — ima ta beseda takoj političen pomen — če govori kralj, tedaj je njegov govor brez političnega pomena, pa magari če pove svoje misli nemškemu cesarju; političen pomen ima kraljev govor le, če ga nadzira odgovorni minister. Kakor je videti imajo na Grškem prav zdrave predstave o kraljih in o njihovih govorih.

Štajerski klerikalci že zdihujejo. Vsled neznosnih razmer na meji se slov. narodno časopisje vedno bolj širi, z veseljem moramo povedati, da sega danes »Dan« na našo skrajno narodno mejo in da dobiva vedno več prijateljev. To je za našo slovensko stvar velikega pomena. Saj vsak priprost človek lahko spozna, da s klerikalno narodnostjo ne pridemo naprej. Zato pa zgubila klerikalizem in njegovo časopisje tla pod nogami. Veseliti nas mora, da dobivajo dogodki na eni strani naše domovine na skrajni meji druge strani. To je vesel pojav. Dogodki na jugu odmevajo na severu. To priznava štajerska »Straža«, ki takole piše:

»Pred dvojnimi volitvami torej stojimo. Uspehi slovenskega svobodništva na Goriškem so dali tudi našim svobodnišcem pogum. V zadnjem času opazujemo zopet intenzivnejše delo liberalcev v cirilmetodarskih in sokolskih društvih. Sploh sili liberalizem po teh dveh organizacijah vse globlje med naše ljudstvo in mnogi niti ne spoznajo te nevarnosti. Osobito pa je postalo liberalno časopisje vse predrznejše in agitacija zanj živahnejša kakor kedaj poprej. Agitacija za naše liste pa je v zadnjem času minimalna, po nekod, z žalostjo moramo priznati, je pa sploh ni. Mnogi naši imoviti in odlični pristajači so brez lista. Gostilne, v katerih zahajajo naši strankarji, imajo samo nemške in liberalne liste, našega nobenega. Obrtniki, ki živijo od naše stranke so naročniki nasprotnih časnikov. Ali je to red v stranki, ali je to znamenje strankarske zavednosti? Torej »Straža« oziroma klerikalci se boje cirilmetodarije in sokolskih društev. Narod je spoznal klerikalne sleparije in stopa v boj za narodno stvar. Prav tako! Slovenci vsi na delo za našo narodno mejo!

Sad evharističnega kongresa. Kakšnega pomena je evharistična procesija za naš narod — o tem je težko pisati. Vendar je ta kongres obrodil svoj sad. V »Straži« čitamo: Ob obletnici svetovnega evharističnega kongresa na Dunaju opozarjamo na lep njegov sad med Slovenci, na podružnico svetovne Ingolstadt-ske mašne družbe. Ustanovila se je v Frančiškanskem samostanu v Mariboru, kjer se dobijo sprejemnice in pravila v slovenskem jeziku. Ta mašna družba šteje nad 750.000 živih udov. Vsak ud da enkrat na leto služiti sv. mašo v čast matere božje za srečno smrtno uro in pomoč v vicah. Namen družbe je torej, pospeševati češčenje Marijino ter pridobiti milost sebi in vsem družbenikom. Ker pride na dan nad 2000 sv. maš, vsak lahko izprevidi, koliko duhovno pomoč dobi kot član te bratovščine. Zato jo prav priporočamo. Vpisnina je 50 vin. Za udno se da poljubno velik dar, ali vsako leto nekaj vinarjev ali enkrat za vselej večji dar, navadno 3 K 50 v. Vsakoletno sv. mašo da vsak po svojem kraju brati, ako je le mogoče. Kdor se želi pridružiti,

zapiše različno svoje krstno in rodbinsko ime ter kraj svojega bivanja in pošlje denarni znesek na naslov: Uprava mašne družbe v frančiškanskem samostanu v Mariboru. **Mi pravimo: izborni! Tako se rešuje narod!**

Vse naše gospodinjke že prav dobro vedo, da je Kolinska kavna primes najboljši kajni pridelek, obenem pa edino pristno domače blago te vrste; zato vse naše gospodinjke kupujejo samo Kolinsko kavno primes, ki se jim je najbolj priljubila.

Čudovita naglost avstrijske pošte. Na poštne uradu v Vipavi je bila dne 22. avgusta oddana razglednica za v Ljubljano, kamor je došla v roke naslovljena 12. t. m. Rabila je zelo dolgo pot — in to celo z avtomobilom do Postojne — celih 21 dni. Res, občudovanja vredna naglost!

Nevarna grožnja. Pretekli petek je orožništvo v Vižmarji aretiralo 28letnega hlapca in posestnikovega sina Anona Severja, ker je svojemu očetu med prepričom grozil s požigom in neki ženski z umorom. Severja je orožništvo izročilo deželnemu sodišču v Ljubljani.

Nakup konj za vojaštvo na Dolenjskem. Dne 15. septembra dopoldne ob 8. uri bo v Mokronogu in dne 16. septembra ob 9. uri v St. Jernej vojaška komisija nakupovala konje za ježo in za vožnjo. Dolenjski konjerejci se vabijo, da pripeljejo svoje za vojaštvo sposobne konje v velikem številu v imenovana kraja.

Nesrečen padek raz kolo. 25letni zavarovalniški potnik Josip Bratko je padel te dni pri Senožčah raz kolo tako nesrečno, da se je težko poškodoval na rokah in nogah.

Velik kos železa mu padel na nogo. Rudarju Pavlu Murgu iz Litije je padel te dni med delom težak kos železa na desno nogo in mu je zmečkal palec.

Preprečena smrtna nesreča. Dne 9. t. m. se je pripetil na postaji Medvode mučen slučaj, ki bi kmalu zahteval človeške žrtve. Ob pol desetih sta se srečala na postaji dva vlaka: prvi osebni vlak, ki je prišel iz Trbiža in drugi, tudi osebni vlak, ki je prišel iz Ljubljane. Majhna deklica je skočila namreč, ko se je trbiški vlak že začel pomikati, na tega ravno pred ljubljanskim vlakom, ki se je ustavil. Deklica je hotela priti k neki ženski, ki jo je čakala na trbiškem vlakcu, pri vratih voza, vendar je skočila tako nerodno, da je omahnila in le službo opravljajočemu sprevozniku, ki jo je vlovil v svoje roke in jo dvignil v voz, se je zahvaliti, da se ni pripetila težka, če že ne smrtna nesreča.

V domači luži utonil. Dveletna posestnikova hči Francka Smrekar iz Zgornjega Vrha, občina Gradišče, je padla pred kratkim v neko lužo, ki se nahaja blizu hiše in je v nji utonila.

Prijeta tatca. Dne 9. t. m. med deveto in deseto uro zjutraj se je spleskila v odsotnosti domačih ljudi neka ženska skozi strešno odprtino v sobo kajzarice Helene Remškar iz Vnanjih gor, odprla je siloma s sekirko neko skrinjo za obleko in je ukradla iz nje tri bankovce po 20 K. Pri tem nepoštenem delu pa jo je zalotila posestnica, ki se je ravno vrnila domov. Tatco so s pomočjo nekega moža prišli in so jo odpeljali k tamonjmu županu. Ker tega ni bilo doma, so tatco zaklenili v shrambo za orodje. Tatca pa je s pomočjo železnega droga, ki ga je dobila v shrambi vlomila vrata in se neznano kam pobegnila, še predno je prišel župan domov. Po pismih, ki jih je tatca pustila, se sodi, da je identična s 35letno dekle Marijo Olinč iz Adergaza pri Senčurju pri Kranju. Olinč je srednje velika, ima podolast obraz in je bila črno oblečena.

Ponočnjaki. Preteklo nedeljo ponoči so šli trije opekarski delavci prepevaje in vriskaje skozi Brezovico in so se slednjič ustavili pred hišo posestnika Franceta Šebenika. Od samega veselja nad tem prelepim božjim svetom, so začeli bombardirati hišo omenjenega posestnika s kamenjem in z opeko. Ko so pobili nekaj šip, so bile grdobe site in so odrinile naprej.

Nesreča vsled splasenegega konja. 26letni posestnikov sin Franc Skok iz Pristave pri Mengšu je hotel te dni pri mlatitvi z mlatilnim strojem obdržati konja, ki se je splašil. Pri tem pa je prišel pod mlatilni stroj, ki mu je zlomil desno nogo.

Potehul. Te dni je orožništvo v Zagorju aretiralo 35letnega brezposelnega mlinskega pomočnika Fr. Krušiča iz Zgornjega Perešča radi potehanja. Aretiranec se je obnašal zelo surovo. Izročili so ga okrajnemu sodišču v Litiji, kjer je en dan poprej odesel štirinajstdnevni zapor radi pretepa.

Samomor Turka. V Celovcu se je obesil te dni v neki gostilni, kjer je prenočeval 22letni Sabitai Medina iz Carigrada. Izvršil je samomor iz ožnost.

Nesreča pri letalnem manevru. Dne 11. t. m. zjutraj je v Buchenbrenu pri manevrih 16. vojnega zbora neki samolet, ki se vsled poškodovanega motorja ni mogel dobro dvigniti, padel med množico in ubil 4 ljudi. V aeroplanu sta bila lajtanta Schweizer in Teubner, ki sta imela rekognoscirati sovražne pozicije. Padajoči stroj je zadel žandarskega stražmostra Schmidta na glavi tako, da mu je razbil lobanjo; za žandarjem je stal neki kmet, kateremu je samolet odtrgal glavo; neko ženo in otroka pa je tako zmečkal, da ju ni bilo spoznati. Dve drugi osebi sta težko poškodovani.

K nesreči na Vrtači. Poročali smo že, da se je ponesrečila na Vrtači celovška turistka Wykoulak. Vojaška in civilna rešilna ekspedicija sta jo našli v pečinah, kjer je bila že dve noči in tri dni. Rešitev je prišla res v zadnjem trenutku. Ponesrečenka pripoveduje o svoji nesreči sledeče: V nedeljo sem dospela na vrh Vrtače. Tam se mi je izmuznil iz rok nahrbtnik, v katerem sem imela med drugim tudi toplo obleko in je zdrsnil po vzhodnih stenah. Plezala sem za njim in zašla pri tem med skalovje, in sicer v take pečine, da nisem mogla ne naprej, ne nazaj. Sama v lahki obleki sem vztrajala na pečini dve noči in tri dni. Preko mene je divjala strašna nevihta in snežni metež. Bila sem že popolnoma onemogla in če bi bila prišla rešitev le eno uro pozneje, bi bilo prepozno.

Grozna rodbinska drama. Kakor se iz Krakova poroča, je dne 9. t. m. obesila v vasi Brozow delavčeva žena Mifiakova svojega petletnega sina, dveletno hčerko in napolneno sebe. Storila je to iz obupa, ker je bila prošnja, da bi se smel njen iz Avstrije izgnani mož, ki je ruski državljani, vrniti v Avstrijo, odbita.

Ponesrečen Zeppelin. Vojnega zrakovlova »L. Z. I«, ki je priplul po težki vožnji dne 11. t. m. ob 3. popoldne v Lipsko, niso mogli spraviti v hangar. Držalo ga je 150 mož. Nankrat je zapihal silen veter in dygnil zrakovlov. Stirje voljaki, ki niso mogli dovolj hitro izpuštili vrvi, so bili dvignjeni z njim. Eden je prišel še pravočasno na tla, drugega so potegnili v čoln, dva sta pa iz višine 150 m padla na zemljo in se ubila. Zrakovlov se je rešil z motorji. Zvečer so ga spravili v hangar.

Samostanska afera. Začetkom t. l. je 22letna Srbinja Georgija Pavlovič iz Sarajeva izginila z doma. Mati je zvedela, da je v nekem katoliškem samostanu, ali policija je ni mogla najti. Od nadškofa Stadlerja je mati zvedela, da dekleta baje ni v Sarajevu in da hoče »prostovoljno« prestopiti v katoliško vero. Te dni je dobila mati od hčere pismo iz samostana »Jezusovih sester« v Sarajevu, v katerem naznanja, da je že katoličanka in da ji je zdaj ime Marieta. Včeraj, ko je šlo dekle v učiteljico, jo je mati s pomočjo nekaterih Srbov odpeljala. Stadler je protestiral pri Potioreku, nekateri srbski poslanci pa so zahtevali od vladnega komisarja, da se hči vrne k materi. Popoldne je dekle izjavilo, da hoče ostati pri materi.

Ljubljana.

— Kdor Slovenec — ta Sokol! Danes bi se moral po vsem slovenskem ozemlju vršiti cvetlični dan na korist Slovenski Sokolski Zvezi. Ko so bile vse priprave dovršene, je prišla prepoved. Kakor vsaka organizacija, rabi tudi Sokolstvo denarnih sredstev, da more v polni meri vršiti svojo nalogo. Letos pojdejo slovenski Sokoli na mednarodno tekmo v Pariz, prihodnje leto se vrši vsesokolski zlet v Ljubljani. Treba je žrtve, če hočemo zmage. Od vlade nismo nikoli pričakovali podpore, toda vsaj ovirati bi ne smela tega, kar hočemo napredni Slovenci sami storiti za svoje Sokolstvo! Vladnemu nasprotstvu pa so se pridružili tudi klerikalci, ki v svojem umazanem »Slovencu« hujskajo proti sokolskemu cvetličnemu dnevu. Vsi elementi, ki sovražijo moralno in fizično napredovanje slovenskega naroda, so se sedaj združili v bratski slogi v zatiranju Sokolstva, ki dviga našega naroda pravne in telesne sile! Kakšno plačilo dobe klerikalci od vlade? Kristus je imel Judežja Iskarjota, Spartanci so imeli Efialta, Slovenci pa imamo klerikalce! To je naše prokletstvo! — Toda: nič obupavanja, nič malodušnosti! Čim hujši je pritisk, tem večja bodi odporna sila! Zatrli niso spečih, ne bodo nas bedečih! Naš klic velja vsem skupaj in vsakemu posamezniku: **Kdor ljubi svoj narod; kdor hoče, da se ob sokolskem delu dvigne in utrdi sile duha in telesa našega naroda, ta mora v protest proti obdemu nasilju stopiti v sokolske vrste! Kdor Slovenec — ta Sokol!** Ta klic naj odmeva po vsem našem ozemlju! V vas, trg in mesto mora ta ukazovalni glas! To je naš bojni klic! To je vzklik našega govora! To je

poziv naše narodne zavednosti! To je vzklik našega hrepenja po svobodi! Kdor Slovenec — ta Sokol! To je zahteva naše narodne čistil! To je povelje našega narodnega ponosa! Kdor Slovenec — ta Sokol! To je zapoved naše samozvesti! Tako hočejo naši sovražniki! Tako se naj zgrdi! Vrste slovenskega Sokolstva naj se podvoje! Roke, ki so hotele proklamirati — blagoslovljaj! Zato mora veljati beseda: Kdor Slovenec — ta Sokol!

— Cvetlični dan »Sokola« v Šiški. V ponedeljek dne 8. t. m. se je vršil na cestnem omrežju spodnješiške občine cvetlični dan v prid »Slovenske Sokolske Zveze«. — Zaznamovati moremo prav lep uspeh, kar ni mala zasluga sodelujočih gospe in gospodičin. Zavedna Šiška je storila svojo narodno dolžnost in nabrala 260 K. — Kakor vse kaže, je bil v Šiški po zaslugi »modre in pravične« vlade prvi in zadnji cvetlični dan v korist Sokolstva. Vsekakor je pa pri celji stvari zelo čudno, da je moglo policijsko ravnanje, ki je vse prej kakor naklonjeno našim težnjam, dovoliti cvetlični dan v Šiški, čeim je vlada na podlagi ministrskega ukaza cvetlični dan en teden pozneje prepovedala. Nihče se ni razburjal, ko se je prodajalo cvetje v najbližjem okolišu Ljubljane v Spodnji Šiški in občinstvo si je šlo naravnost v dolžnost, da žrtvuje nekaj v prid »Sokola« Vsakdo se zaveda, da je za nas Slovence, kot narod, Sokolstvo biti in nebiti in potem pride vlada, ki trdi da ni upravičeno »Sokolstvo« s cvetjem nabirati darila. O, upravičeno že, ali gospodje cesarskih port naj bi raje rekli: Sokolstvo nam je zelo neljuba organizacija, ker ne gre naša germanizatorična in hlapčevska pšenica tako v klasje in zato s kolom po njej.

— Posnemajte ga! Včeraj zvečer se je oglasil družinski oče v našem uredništvu ter vprašal, če je res vlada prepovedala cvetlični dan za Sokola. Ko smo mu to potrdili, je odvrnil: »Družinski oče sem, ki imam majhno plačo ter sedmero otrok. Doma imam še pet kron denarja za kruh. Jutri zjutraj Vam prinesem teh pet kron, četudi bomo par dni stradali zaradi tega, ter Vas prosim, da jih sprejmete za cvetlični dan v prid Sokola, kateremu jih podarim za društvene namene. Upam, da me bodo posnemali še drugi, zlasti pa premožni, ter darovali zneske, mojemu primerne, ker nim niti pristradati ne bo treba tega. To nasilstvo nad slovenskim narodom je gotovo čin klerikalcev! Ali ne bi hotelo uredništvo »Dana« otvoriti z mojim doneskom zbirko mesto cvetličnega dneva? Naj žive, ki bodo tega moža posnemali.

— Za Sokolsko zvezo so poslali 10 kron slovenski železniški uradniki državnega kolodvora v Šiški »kot denar brez roč« za Sokolsko zvezo zaradi prepovedi cvetličnega dne. Živeli!

Omizje na Zgornjem Rožniku daruje Slovenski Sokolski Zvez 18 kron 81 vinarjev s pripombo: ker cvetličnega dneva ni bomo tako nabirali.

— Uradniki ljublj. kred. banke zbrali 10 kron za Slov. Sok. Zvezo. **— Najboljši odgovor.** Kakor smo včeraj poročali, je vlada prepovedala cvetlični dan sokolski. Nihče nam pa ne more prepovedati in odvzeti naše ljubezni do našega naroda. In vsled tega bomo, zavedni Slovenci, odgovorili s tem, da bomo te dni zbirali in zbirali povsod, po vsej naši domovini za naše Sokolstvo.

— Cvetlični dan Slovenskega Sokolstva je tedaj prepovedan. Slovenci in Slovenke! Nihče pa nam ne more prepovedati kupovanja sokolskih razglednic, katere je založila »Slovenska Sokolska Zveza« in katere se dobivajo malodane po vseh trgovinah. — Iz malega raste veliko. — **Mesto cvetk kupujte po trgovinah in trafikah danes in jutri sokolske razglednice.** Kakor čujemo, izda Slovenska Sokolska Zveza v kratkem serijo novih krasnih razglednic — delo mojstra Vavpotiča. Segajmo tedaj marljivo po sokolskih razglednicah.

— Slovenski Sokolski Zvez poklanja stalno omizje pri »Mraku« 50 kron, namenjenih za cvetlični dan.

— Iz Most, V nedeljo se je vršila volitev upravičencev vasi Moste. To volitev je sklical menda Oražem samo zato, da bi se predsednik skuhal iz kakega Karpeta. Glavni cilj teh volitev je, da klerikalci delajo na vse mogoče načine, kako bi dobili predsednika iz klerikalne srede. Karpeta Franc je že večkrat prosil župnika Petriča, naj deluje na to, da pride on, ki je najbolj pobožen mož, do te časti. Karpeta je zelo strah, da bi pri prihodnjih volitvah propadel, zato hođi in prosi Boga v šentpeterski cerkvi, da bi bil zopet izvoljen za odbornika, ker kakor sam pravi, bodo začeli zidati »Čukarski dom«, kakor hitro bo nova šola dozidana, na občinske

stroške. Moščani naj se pa takih listakov nekoliko ogibljejo in preudarijo, komu dajo zaupanje do te časti. Klerikalci bi radi dobili tri glasove v občinski zastop in drugega pa prav nič in samo zato jim gre. Tega Karpeta poznamo v Mostah, da dela združbo med sosedi. Černeta je naznanil Oražmu, ki ga je potem tožil. Vsled tega denuncijantstva je Karpeta spravil Oražma ob lepe kronce. Karpeta se v Mostah skoraj vsak ogiblje, ker dela sosedom škodo in dela med njimi prepri.

— Selo pri Ljubljani. Po opravih smo se mudili ta teden par večerov v Mostah. Ko gremo po glavni cesti skozi Selo, zagledamo pred neko hišo par gospodičin v črnem krilu, kjer so se prav glasno zabavale, menda s svojim fantom. Ena je imela kar dva. Mogoče, da sta bila le prijateljka od nje. Ko gremo zopet drugi večer, naletli smo zopet na enako čivkanje. Mislili smo, da je to kaka nenavadna hiša. — Ko smo se ta od nekaterih naših znancev informirali, smo zvedeli, da je to tista družba, v katero tudi neki klerikalček rad zahaja. In hiša pa da je nekega uglednega naprednjaka.

— Nasvet. Tiste stranke, ki so dale za klerikalni shod prenočišča, pa se jim je pritrgalo na zahtevani plači, naj takoj zahtevajo, da se jim vse do vinarja izplača. Kakor se čuje, so klerikalci več strankam pritrgali, ter jih s par groši odpravili. Mi smo že preje opozarjali ljudstvo, da naj za prenočišča denar takol zahteva. Ako jim pa klerikalci nocoj takol do vinarja izplačati, kar jim gre, naj pa to stvar enostavno odstopijo kakšnemu advokatu, ki vam bo že preskrbel, kar vam gre. Ako ne drugače, pa sodniškim potom in klerikalci naj pa potem stroške plačajo.

— Zakaj se porabi izprešan denar. Od zelo verodostojne klerikalne strani se je zvedelo, zakaj se bo porabil denar, nabran na klerikalnem cirkusu. V prvi vrsti se porabi za prihodnje volitve! Kar ga bo pa preostalo, se porabi pa za nadaljne volitve. Klerikalcem bo šla, kar sami prav dobro čutijo, zelo trda ob prihodnjih volitvah. Zatorej so sklenili, da bodo kar največ mogoče denarno vplivali na volice. Ker drugače bi bil ves njihov trud zaman.

— Babičeve razglednice. V spomin na velikega dobrotnika pok. Fr. Babiča je založila Družba sv. C. in Metoda razglednice z njegovo sliko. Pisarna družina se priporoča za naročila.

— Gledališka predstava. Danes priredi gosp. Skrbineš s člani slov. gledališča gledališko predstavo. Izra se: Nihilistka — Maska satana — Kdo je blazen! Zač. ob 8. zv. Slovenci! Pokažimo ljubezen do gledališča s tem, da množično obiščemo to prireditev!

— Prejeli smo in priobčujemo: Slavno uredništvo in Ljubljani. Vaš dstva z velikim zanimanjem. Zatorej cenjeni list se bere v vseh slojih ljudstva z velikim zanimanjem. Zatorej dovolite, da se poslužim Vašega posredovanja v sledečih zadevah. Na potu k Bellevue je postavljen železen kažipot z ostrim robom. Ta kažipot je zelo pokvarjen in tako nagnjen, da si lahko marsikdo po noči glavo razseka. Opozorite slavno policijsko ravnanje, da ga pusti popraviti ali pa popolnoma odstraniti. V prvi vrsti bi bil poklican posestnik Bellevue-a, da ga pusti popraviti, ker ta kažipot služi edino njemu v korist. Ena druga stvar je namerjena proti slavnemu magistratu. Naš magistrat ima v upravi več ustanov blagih rangih Ljubljancem, ki so določili razne svote vsako leto kot deklislo balo za poštene zaročence. Od tega dotični še nič ne zvedo, ker se razglašajo samo v blaženi Ljubljanki, ki je večina našega ljudstva nepristopna in se zaradi tega tudi nihče ne oglašja. Ko bi se razglašalo v Dnevni ali po v Slovenskem Narodu, bi se jih gotovo več oglasilo posebno v naših slabih časih, ko je vsak stotak več vreden nekega preja. Prosim Vas torej, da zadevo v Vašem cenjenem listu blagovolite razglasiti. (V zadnjem slučaju se menda g. dopisnik moti, ker magistrat razglašja vse tudi v slovenskih listih.)

— Nogometna tekma. Danes popoldne ob 4. uri se vrši na igrišču poleg Lattermannovega drevoreda nogometna tekma med rezervno in II. moštvo ljubljanske »Ilirije«. Topot si stojita prvokrat nasproti ta dva nasprotnika. Ker so si nasproti skoraj enake moči, bo ta tekma gotovo polna napetih trenutkov. Vstopnina 20 vin.

— Razpisana ustanova. Razpisanih je 6 mest grofa Franceta Coudropota ustanove za deklislo balo po 84 K. Več je razvidno iz dotičnega razglašja na mestni hiši.

— Viličanova kočna na Begunjski se je zaprla dne 9. t. m. Ključ od kode se dobi pri Podružnici S. P. D. v Radovljici.

**Cementne cevi
v vseh merah,
barvaste plošče
itd.**

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Ko.

Ljubljana.

Telefon št. 296.

Pisarna, delavnica in skladišče na Tržaški cesti.

Telefon št. 296.

**Stopnjice, bal-
kon, spomeniki
stavbni okraski
itd.**

— Ob priliki jutrajšnje dirke se-
stanejo se vsi kontrolerji in dirkači
točno ob 1. uri popoldne na dvorišču
pri Novem svetu, nakar je odhod k
startu na Tržaško cesto km 2,8. Pred
dirkači vozil bo reditelj na motornem
kolesu, za dirkači pa avto z zdravni-
kom. Ker v Ljubljani že dolgo vrsto
let nismo imeli sličnih priredb je sa-
mo ob sebi umevno da je za dirko
splošno zanimanje.

— Društvo slov. trg. sotrudi-
kov v Ljubljani, ponovno vabi svoje
člane in prijatelje društva, da se v
polnem številu udeležijo društvenega
pešizleta v nedeljo, dne 14. t. m. v
Škofljico. Zbirališče pri Karlovskem
mostu, točno ob pol 2. uri popoldne.
Odbor.

— Javna dražba se vrši v po-
deljek dne 15. t. m. ob 9. uri popoldne
v Kolodvorski ulici št. 8, in sicer se
bode prodajalo: deske, mizarstvo
orodje, stroji in izdelki Ludovika XV.
XVI. itd. Kupci se vabijo. Prodala se
bode tudi ena šupa, zelo priprava.

— Zepna tatila — in zaupljiva
ljubljanska policija. Pred 14 dnevi so
se na ljub. trgu ponavljale žepne tat-
vine. Gospodinjami, ki so na trgu ku-
povale so izginjale denarnice in de-
nar. Kmalu so imeli na sumu neko
Adamič, ki je bila znana kot pijanka
in je rada stikala po trgu. Pred ted-
nom je policaj žensko zasledoval s
pomočjo dveh žensk, in zvitata tatila
je kmalu zginila s trga. Šla je k Bon-
čariu. Tam so jo preiskali in našli
pri njej sicer tri denarice — pa le par
desetic. Popoldne pa je ženska men-
jevala krone. Policija je to žensko
prijela — pa jo je spustila, ker ni na-
šla dokazov. Domače preiskave pa
ni izvršila. Čudno pa je, da te ženske
ni več na trg in da je ta teden minil —
brez tatvin.

— Nesreča. Ko se je pripeljal
pretekli četrtak sluga tukajšnje
okrajne bolniške blagajne Jurij Bro-
zovič službenim potom na svojem
kolesu v Zeleno jamo, mu je nenado-
ma spodrsnilo. Brozovič je padel in
se pri padcu tako poškodoval na levi
nogi, da so ga morali z vozom odpe-
ljati domov.

— V mestni klavnici se je od 17.
avgusta do 24. avgusta 1913 zaklalo
88 volov, 7 bikov, 10 krav, 244 prašič-
ev, 372 telet, 41 kostrunov, 13 kozlič-
ev. Vpeljanega mesa je bilo 969 kg.
Zaklane živine se je vpeljalo: 28 te-
let. Opomnja: 9 goved z mal. zob.

— Uboga, delavna vdova z ma-
lini nepreskrbljenimi otroki se tem
potom priporoča dobrosrčnemu ob-
činstvu. Ako ima kdo kakšno porab-
no obleko za jesen in zimo za njene
male otroke, naj sporoči uredništvu
»Dneva«.

— »Kdo je storilec?« Ta krasni
kriminalni roman se predvaja še do
torka v Kino Ideal. Tudi ostali spo-
red je prvovrsten. V sredo »Beneške
sanje«. Pretresujoča drama iz življe-
nja, ki je ravno tako pretresujoča in
tragična kakor drama »Otrok Pari-
za«. Predstave ob 3. pol 5. 6. pol 8
in 9.

— Loterijske številke. Dunaj:
86, 2, 44, 83, 49.

Trst.

V pouk. Nekateri ljudje mislijo,
da se mora pred njih mogočnostjo
tresti cel Trst in seveda tudi »Dan«.
Ako se jim pove v obraz nekoliko
resnice — sami ne vedo, kako bi se
znašali, dolgočasijo ljudi s popravki
po § 19., in prete s sodnijo. Tako je
baje storil neki gospod, ker nismo
dvakrat prinesli njegovega poprav-
ka. Mi pa žal ne razpolagamo z obi-
lnim prostorom, zato moramo štediti.
Za zgled, kaj prinese rogoviljenje,
naj navedemo sledeči slučaj. Pri zad-
njih volitvah je »Dan« pisal o nekem
volilcu, da je volil na pritisk svoje
žene z Italijani. Pozneje se je nam
pojasnilo, da to menda ni bilo res. Mi
simo to popravili. Mož pa ni bil za-
dovoljen — ampak je šel tožiti, češ,
da je razžaljen, ker se je očitalo, da
žena hlače nosi. In kaj je dosegel?
Preiskava je ustavljena, ker je list
ono netočnost takoj, ko je dobil in-
formacije, popravil, mož pa bo pla-
čal zdaj nepotrebne stroške.

Glede včerajšnje novice o oddaji
del pri šoli D. C. M. v Trstu na Aque-
dottu omenjamo, da hiša ni last Dru-
žbe in da Družba nima ingerence pri
oddaji ev. popravil.

Poslovilni večer. Danes 14. sep-
tembra priredijo vojaški novinci v
Trstu poslovilni večer s plesom v
dvorani gospodarskega društva »Vr-
dela« ulica Scoglio. K obilni udeležbi
vabi klub »Zvonimir«.

Vojaščini se je hotel odtegniti.
Ko je pripel Lloydov parnik »Dal-
matia« v tržaško luko, so na nje-
govem krovu aretirali 23letnega Angela

Basilio, rodno iz Lecce v Italiji. Vzlic
vsemu naprtnemu junaštvu ven-
dar ni nikakor dišala Basiliu voja-
ška služba za »patrijo«, zato se je v
Aleksandriji vkrcal na parnik pod
napačnim imenom Karla Černigoja
in se je iz Trsta nameraval odpeljati
v Svico. Ker so pa medpotoma pri-
šli na to, da potuje pod napačnim
imenom, so ga v Trstu potem areti-
rali.

Ponesrečen parnik. Parobrodna
trdka Tarabocchia i. dr. v Trstu je
dobila predvčerajšnjim brzozavno po-
ročilo, da je nasledel njen parnik
»Alpha« pri Freuchreefu na pečine.
Moštvo parnika se je rešilo, kake po-
škodbe je dobil parnik, še ni znano.

Samomorilec pod vlakom. V Pu-
lju je skočil pod vlak izvožek Josip
Kisich. Izvršil je samomor, zakaj, še
ni znano. Ker je ravno na istem me-
stu hud ovinek, strojnik samomorilca
ni videl in je peljal čezenj stroj in 6
voz. Truplo je popolnoma razmesar-
jeno.

Dobro je shranil svoj denar neki
Joachim Rubo, rodno iz Barja v Ita-
liji, stanujoč v ulici Madonnina št. 8.,
ko je izročil nekemu svojem sode-
želanu, 23letnemu Ignaciju de Ro-
bertisu iz Malfette v barijski provin-
ciji, stanujočemu pa v Trstu v ulici
Navali št. 4, lepih 200 kronic, češ,
naj mu jih shrani. De Robertis je res
shranil denar, toda ne za Ruboto,
temveč sam zase, kajti ko je Rubo
prišel po denar, ni bilo od 200 K niti
ene več. Rubo je dal svojega pošte-
nega »patrijota« aretirati.

Najnovejša tele- fonska in brzozavna poročila.

NOVA BALKANSKA KONSTELA-
CIJA.

Belgrad, 13. septembra. (Izvirno
brzozavno poročilo »Dnevu«.) V zad-
njem času se pojavljajo v evropskem
časopisu prav pogostoma glasovi, da
odnošaji med Srbijo, Grčijo in Rumu-
nijo niso posebno priščrni in da je s
porazom Bolgarske prenehal celo
glavni povod srbsko-grški zvezi.

Kakorkoli so ti glasovi že sami
po sebi neverjetni, posebno z ozirom
na Grško, ki more zadržati v svojih
rokah pridobitve zadnjih vojn samo
in edino v zvezi s Srbijo, je treba
vendar naglasiti, da prilajajo vse te
vesti iz enega vira in sicer iz dunaj-
skega, ki je znan kot najbolj nezanes-
ljiv v Evropi. Odnosaji med Srbijo,
Grško in Rumunijo so slej kot prej
veliko priščrnejši kot bi si to želeli oni,
ki razširjajo vesti, da ta priščrnost po
sklenitvi bukareškega mira ponehjuje.
Poskuša se pač intrigirati na vseh
koncih in krajih, ali te intrige ne bodo
imale nobenega uspeha, kakor ga niti
dosedaj niso imele.

PROPAGANDA ZA UNIJO NA
BOLGARSKEM.

Belgrad, 13. septembra. (Izvirno
brzozavno poročilo »Dnevu«.) Propa-
ganda, ki se sedaj vrši na Bolgar-
skem v tej smeri, da bi Bolgari pre-
stopili iz pravoslavlja v unijo z Ri-
mom, ne jemlje tukaj nihče resno in
to je pravzaprav samo znamenje za-
drege, v kateri se Bolgari nahajajo.
Sicer pa naj Bolgari prestopijo na ka-
tero vero hočejo, Srbi se bodo malo
brigali zato, ker jim je popolnoma ve-
eno, ako so Bolgari pravoslavni ali
katoličani, ali ako Bolgari mislijo, da
bodo s pomočjo unijatstva vršili v
novi Srbiji kako bolgarsko propagan-
do — in zato edino se jim gre — se
zelo motijo. Srbija bo v verskem ozi-
ru do skrajnosti tolerantna, ali du-
hovščina se bo pač morala omejiti na
cerkev, brez ozira na to, katero kon-
fesijo ona zastopa, ako pa bi se spu-
ščala v kake propagande, ki bi bile
naperjene proti državi, bo pač prišla
v konflikt z državno avtoriteto in te-
ga menda niti v Rimu ne pričakujejo,
da se bo verska toleranca na Srb-
skem (tako razumevala, da se bo ka-
toliška duhovščina smela razum s cer-
kvenimi opravili pečati tudi z razni-
mi propagandami v prilog drugim,
Srbiji sovražnim državam.

Bolgari računajo tudi s tem, da
bodo bolgarsko unijatsko propagan-
do v novi Srbiji podpirale katoliške
države, ali se bodo uračunali, tudi v
tem, ker Srbija je neodvisna država
in ne bo dovolila nikomur vtikati se
v njene notranje razmere in tudi rim-
ska stolica stori najbolje in najpa-
metneše, ako se v vprašanju verskih
pravil katoličanov v Srbiji spono-
ra-

me naravnost in samo s srbsko vla-
do, ki verskega življenja svojih kato-
liških državljanov v nobenem oziru
noče ovirati in rimski stolici ne bo
težko sporazumeti se z njo.

Bolgarsko unijatstvo je pa tudi
sicer mrtvorojeno deje, ker govoriti
bo imelo pri tem tudi ljudstvo, ki pa
najbrže ne bo hotelo iz političnih
vzrokov kar v svoji celoti zapustiti
vere svojih očetov.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi-
narjev. Pismenim vprašanjem je priložiti
znakmo 20 vinarjev. — Pri malih oglaš-
ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
nanji inserenti v znakmah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.

Lepa meblovana soba s poseb-
nim vhlodom za 2 gospoda ali gospo-
dični s hrano ali brez, se takoj odda.
Poljanska c. 47. I. nad. levo. 844—3

Sprejemem takoj ključavničarja
ali kovača za izdelovanje pečī proti
dobri plači. Iv. Mesesnela nasl. Vi-
pava. 848—2

Dva dijaka sprejme na hrano in
stanovanje, ali samo na stanovanje
Marija Fischer, Hrenova ul. 17.
849—2

Stanovanje z eno sobo, kuhinjo
in pritlikinami se odda mirni stranki.
Poizve se na magistratu pri slugi
Bevc, od 8. do 9. ure. 850—3

Dobro ohranjeno pohištvo se
proda. Vodmat, Valgonijeva hiša 21.
834—3

Dijaki in dijakinje se sprejmejo
na hrano in stanovanje. Klavir na
razpolago. Poizve se: Stari trg 22. I.
856—1

Dva dijaka se sprejme na stano-
vanje, eventualno tudi hrano. Naslov
v »Prvi anončni pisarni«. 853—1

KORRESPONDENCA.

Gospodična želi korespondirati z
uračnikom. Poštnoležerice »Cvetka«.
Opčine Trst. 859—1

PFAFF faff
Šivalni stroji
priznani najboljši.
10 letna garancija.
Ign. Vok,
Ljubljana, Sodna
ulica št. 7.
Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Lokal

na dobrem prostoru, primeren za trgo-
vino, tudi za pisarno se odda takoj.
Natančnejša pojasnila daje iz prijaznosti
M. Valentič, brivec, Wolfova ulica 6.

Blagajničarka

za podjetje v Opatiji se takoj
sprejme. Kje, pove »Prva
anončna pisarna«.

Več delavk

se sprejme. — Naslov pove
»Prva anončna pisarna«.

Danes pojdemo vsi na Glince-
Vič kjer je velik

KONCERT

na prostornem vrtu
pri »Travnu«.

Začetek ob 4. uri popoldan.
Pri neugodnem vremenu se vrši
koncert v prostornem salonu.

Vijudno se priporoča

J. Traun

Martin Kralj

čevljar in izdelovatelj gornjih delov
v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

Priporoča se slavnemu občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela, katera
izvršuje hitro, točno in solidno.

Za birmo!

Dolžnost vsakega zavednega botra
in botre je, da se posluži v edini
slovenski urarni in zlatarni

Alojzija Povha, Trst

ulica del Rivo št. 26 (Sv. Jakob).
Cene nizke. Bogata izbira.

Šolske knjige

za vse srednje, meščanske in
ljudske šole v najnovejših odo-
brenih izdajah ter vse šolske
potrebščine v najboljši kakovosti
priporoča po zmerni ceni

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernova ul. 3.

Poslopje »Mestne hranilnice«.

Popolni šivalni stroj je le

»Singerjev«

Dobi se samo s tem izveskom in po upravičenih naših zastopnikih Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

Petra cesta 4.

Kranj, Glavni trg 119, Novo-

mesto lekarna Bergman, Ko-

čevje, Glavni trg 79.

Kranjske klobase

po 20 in 40 vinarjev komad naj-

boljše vrste. Razpošiljam po po-

vzetju od 10 kron naprej. Pri

večjem naročilu poština prosta.

Prodajam vsako sredo in soboto

na ljubljanskem trgu

J. Primc,

gostilničar in izdelov. klobas,

Selo št. 23 pri Ljubljani.

Šolske potrebščine

vseh vrst priporoča

Marija Tičar, Ljubljana

Sv. Petra c. 26 nasproti

»Zlate kaplje«.

Naznanilo.

Zaradi opustitve koles prodajam iste po zelo

znižanih cenah z jamstvom.

Kdor si misli drugo leto kupiti kolo, naj se

potrudi v mojo trgovino.

Vijudno vabim

FR. CUDEN,

trgovina s kolesi

Ljubljana, Prešernova ulica 1.

Dva dijaka

sprejme učiteljska rodbina v
oskrbo. Vpraša se: Levsti-
kova ulica št. 2.

Varujte se
ponaredb,

ki niso »FLORIAN« in

zdravju ne koristijo!

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Gramofonske plošče

z novimi

slovenskimi

:: posnetki ::

so zopet izšle in se dobe edino pri

A. Rasberger, Ljubljana

Sodna ulica št. 5.

Največja tovarniška zaloga

najnovejših gramofonov in godbenih

avtomatov na Kranjskem.

Glavni zastopnik trdk: Avstrijske

gramofonske družbe na Dunaju, z

znamko »Angelj«, in Homophon Comp.

v Berlinu, znamka »Homokord«.

Plošče: Jumbo, Favorit, Odion itd.

vedno v zalogi.

: 10.000 vsakovrstnih plošč. :

Lastna delavnica za izdelavo in po-

pravljanje gramofonov in godbenih

avtomatov vseh vrst. — Posamezna

dela, igle, peresa, in cela kolesja.

Ceniki zastoj in franko.

Oglejte si

pred nakupom izgotovljene obleke, sukna in pelerine za odraslo in

:: šolsko mladino ::

v trgovini

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo šte. 3 — zraven škofije — nasproti gostilne „Pri Sokolu“.

Modni salon

Stuchly-Maschke

3 Ljubljana, Židovska ulica 3

priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo - z mskih klobukov in športnih čepic - za dame in deklice po najnižji ceni.

Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Priznana dobro blago — nizke cene.

Ob

pričetku

šol

priporoča trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo vsakovrstnih izgotovljenih

oblek za dečke in deklice.

Uradnik

star 22 let, vešč hrvatskega, ogrskega in nemškega jezika, ki je služboval do sedaj v zavarovalnici na Ogrskem, želi službo. Ponudbo pod „M. J. 2.“ na „Prvo anonimno pisarno“.

Zdravnik za očne, nosne, ušesne in vratne bolezni

dr. Josip Pogačnik

ordinira zopet.

Slovenski trg št. 8 od 10.—11. in od pol 3. do pol 4.

KUC

zdravniško priporočeno kri tvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštne povzetju K 450. Edina zaloga:

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale, Malage, Konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

Ceno posteljno perle

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivega, dobrega, pu. ljenega 2 K; boljsega 2-40 K; prima pol-belega 2-80K, belega 4 K; belega puha-stega 5-10 K; velefinega snežnobelega, puljenega, 6-40 K, 8 K; puha sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinjši prni puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernice 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavicama, 80 cm dolgi, 60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavnice 3 K, 3-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm široka 13 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglavnice, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S. Benisch, Dešenice 790, Češko.

„Zdravnik želodca“

Je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospodska ulica šte. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju.

Zaloga pohištv in tapetniškega blaga.

Fr. Kapus

Ljubljana, Marija Terezije cesta 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob

v različnih najnovejših slogih.

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznano solidno blago ter najnižje cene.

Zaloga otomanov divanov, žimnic

različne kakovosti; zajamčeno trpežni izdelki.

Velika izbira otroških vozičkov, vsakovrstnih slik, ogledal i t d.

Za jesensko in zimsko sezijo sem !! dobil nad 30.000 komadov !!

blaga najnovejše mode in sicer:

nad 5000 oblek za dečke in gospode po K 8— 10— 15— in naprej
 „ 2000 raglanov ali površnikov za dečke in gospode po K 10— 15— 20— „ „
 „ 2000 otročjih kostumov „ „ 3— 4— 5— „ „
 „ 2000 štofastih hlač in modnih telovnikov „ „ 4— 5— 6— „ „
 „ 1000 klobukov za dečke in gosp. „ „ 2— 3— 4— „ „
 „ 3000 pelerin nepremočljive najboljše kvalitete po K 5— 6— 8— 10— „ „

nad 15.000 damske konfekcije kostumov, paletov, kril in bluz za dame in deklice najnovejšega kroja po

priznanih nizkih cenah!

Dalje se dobijo tudi pristni pariški modeli.

Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Sprejme se takoj trgovski pomočnik vešč slovenskega in nemškega jezika v trgovino

Josip Seunig

Ljubljana.

Znanje prodaje usnja na drobno (Lederabschnitt). Prednost imajo samo boljše moči.

Plača po dogovoru.

Del. glavica: 8,000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad K 1,000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3/4 %

Poslovalnica „Prve ces. kr. avstrijske državne razredne loterije“.

Peter Kozina & Ko.

Tovarna čevljev v Tržiču

(Gorenjsko)

(najmodernejše podjetje monarhijske)

Varstvena znamka.

otvori dne 15. septembra lastno prodajalno

LJUBLJANA

na drobno **Breg 20** na debelo

v Cojzovi hiši.